

# Principes en kaders voor uitvoering van de digitale agenda van de UvA

Datum

06-02-2023

Onderwerp

Digitale Agenda UvA

Van

IM



## UvA principes en kaders voor digitalisering

De ‘UvA principes en kaders voor de digitale agenda’ zijn bedoeld om steun en richting te geven bij het maken van keuzen bij de realisatie van de digitale agenda. Principes en kaders bieden steun en handelingsruimte, en zijn leidend bij zowel de uitwerking van nieuwe initiatieven als bij het maken van keuzes in het werk en in het besluitvormingsproces. Ze voorkomen dat discussies telkens opnieuw gevoerd worden. Het is een leidraad bij het vormgeven van de digitalisering van de UvA.

*Principes* geven richting aan wat we doen en waarom we dingen doen. Ze zeggen iets over waar de UvA voor staat als het gaat over digitalisering. Er zit geen hiërarchie in de principes. De context van het vraagstuk bepaalt welke principes ingezet worden om de richting te bepalen. Bij het maken van keuzen bij een vraagstuk kan het ook zijn dat meerdere principes ten opzichte van elkaar ‘gewogen’ moeten worden. Het inzichtelijk maken van een dergelijk dilemma bevordert de kwaliteit van de keuze.

*Kaders* geven aan binnen welke bandbreedte we kunnen opereren. Ze zijn een formeel toetsingsinstrument. Hierbij geldt: als je afwijkt van de kaders leg je uit hoe en waarom (‘pas toe of leg uit’).

De principes en kaders zijn:

- open beschikbaar en toegankelijk voor iedereen binnen de UvA;
- ‘simpel’ en ‘beknopt’. Voor meer informatie verwijzen ze naar onderliggende documenten;
- van toepassing voor alle domeinen en thema’s;
- reflecteren de praktijk en zijn niet in beton gegoten.

### 1 Principes

Principes geven richting aan wat we doen en waarom we dingen doen. Ze zeggen iets over waar de UvA voor staat als het gaat over digitalisering.

### **Digitalisering is erop gericht dat we voorhoedespeler in onderwijs en onderzoek willen zijn.**

Ons ambitie- en realisatieniveau ten aanzien van digitalisering zorgt ervoor dat we voorhoedespeler blijven in de academische wereld c.q. dat we tot de beste blijven behoren. In het ene geval moeten we voorop lopen in het toepassen van digitale mogelijkheden en in het andere geval zijn we volgend.

### **Onderwijs en onderzoek zijn leidend bij de keuzen die we maken.**

We denken en werken vanuit de perspectieven van de student, docent, onderzoeker en ondersteuner, omdat de digitale middelen voor hen nuttig en bruikbaar moeten zijn. Hierin streven we naar een optimale balans waarbij onderwijs en onderzoek leidend zijn.

### **We brengen onze publieke waarden in praktijk.**

De UvA leidt mensen op die maatschappelijke problemen aanpakken, en ontwikkelt de kennis waarmee zij dat kunnen doen. Zo geven we actief vorm aan de wereld van morgen. Dat noemen we niet voor niets onze reden van bestaan. Onderdeel daarvan is dat we de publieke waarden, die we hoog in het vaandel hebben, zelf in praktijk brengen.

Publieke waarden in het kader van digitalisering zijn:

- *Onafhankelijkheid*: we waken voor een te grote afhankelijkheid van commerciële ICT-aanbieders;
- *Duurzaamheid*: de UvA heeft als voorhoedespeler een wezenlijke verantwoordelijkheid voor de omslag naar een duurzame maatschappij. Dat is terug te zien in ons onderzoek en onderwijs, en ook in ons streven om de eigen ecologische voetafdruk kleiner te maken;
- *Inclusiviteit*: digitalisering moet bijdragen aan het bestrijden van kansenongelijkheid, sociale onrechtvaardigheid en uitsluiting. We waken ervoor dat er geen kloof ontstaat tussen zij die wel en zij die niet kunnen meekomen door digitalisering.

### **We ondernemen en experimenteren in een open, veilig klimaat.**

Een betere, meer wendbare organisatie vereist een cultuur die ondernemerschap en experimenteren waardeert, en die toelaat dat daar (ook) tijd aan mag worden besteed. Fouten maken mag – omdat je ervan leert. Ondernemerschap is een zogenoemd ‘van-buiten-naar-binnen’-principe: medewerkers krijgen de ruimte om in te spelen op een waargenomen behoefte of kans in de buitenwereld en verantwoordelijk zijn over het resultaat. Dat is iets anders dan een opdracht uitvoeren van ‘bovenaf’ en verantwoording afleggen over het proces. Als organisatie werken we toe naar een open klimaat waarin ondernemerschap en experimenteren veilig kunnen, uiteraard onder heldere voorwaarden.

### **We zoeken steeds de balans tussen het belang van standaardisatie en ruimte voor verschillen.**

Het gebruik van digitale toepassingen kan verschillen binnen de UvA. Zeker in het onderzoek moet er voldoende digitale autonomie zijn bij medewerkers. Dit doen we op basis van vertrouwen. Tegelijkertijd mogen verschillen niet hinderen als medewerkers en studenten over de grenzen van hun vakgebied (willen) werken. Standaardisatie is belangrijk, juist om de organisatie wendbaarder te maken. Een belangrijke reden om in de ondersteuning en bedrijfsvoering te standaardiseren, is om daarmee verschillen die onze wendbaarheid en slagvaardigheid hinderen, weg te nemen. Zeker in onderwijs en onderzoek moet er ruimte zijn voor verschillen, ook om te kunnen experimenteren.

### **We hebben oog voor de impact van de verandering op studenten en medewerkers.**

De invoering van nieuwe digitale middelen en systemen is een verandering waar niet iedereen op zit te wachten. We benaderen de verandering door te inventariseren wat leeft op de werkvloer, door voldoende aandacht te besteden aan de adoptie en door de digitale vaardigheden en gebruiksvriendelijkheid mee te wegen bij het maken van keuzen voor oplossingen. Dit doen we omdat we vinden dat iedereen mee moet kunnen met de veranderingen die digitalisering met zich meebrengt.

<sup>1</sup> [https://hora.surf.nl/index.php/Over\\_HORA](https://hora.surf.nl/index.php/Over_HORA).

### **We ontwikkelen incrementeel en iteratief.**

De UvA kan haar ambities alleen waarmaken als de organisatie als geheel wendbaarder wordt. Digitalisering is bij uitstek een onderwerp waarbij kunnen inspelen op veranderende omstandigheden vereist is. Agile werken helpt hierbij: we ontwikkelen incrementeel en iteratief.

### **We werken aan een basis die op orde is.**

Bij vernieuwing onderzoeken we of de organisatie de beoogde verandering aan kan. We bouwen op een fundament dat de verandering kan dragen. Als dit fundament er nog niet is, dan zorgen we ervoor dat hierin wel wordt voorzien.

### **We beleggen taken en verantwoordelijkheden helder en inzichtelijk.**

Bij nieuwe initiatieven, middelen en systemen geven we steeds aan welke rollen welke verantwoordelijkheden hebben en waar je terecht kunt met vragen, zodat medewerkers en studenten weten waar ze aan toe zijn.

## **2 Kaders**

Een van de principes is dat we bij het ontwikkelen en implementeren van de digitale agenda, de kaders toepassen die de UvA heeft vastgesteld of nog gaat ontwikkelen. Hieronder lichten we meest relevante kaders kort toe:

### **Architectuur**

Architectuur helpt instellingen bij het beheersen van risico's in de informatievoorziening en bij het creëren van de noodzakelijke samenhang en kwaliteit van informatie, de processen en applicaties<sup>1</sup>. De UvA hanteert architectuurprincipes die een leidraad zijn om te komen tot een goede en passende informatievoorziening.<sup>2</sup> De principes worden geactualiseerd door de Architectuurcommunity (onderdeel van ICTS).

<sup>2</sup> Architectuurprincipes UvA-HvA, Versie 2.0, dd 21-12-2017.

De architectuurprincipes zijn terug te brengen tot een aantal uitgangspunten:

- We moeten in control zijn over de informatie;
- Informatie is goed vindbaar en bruikbaar;
- Medewerkers en studenten moet kunnen samenwerken aan de informatie;
- Onderwijs en onderwijs staan centraal;
- We moeten in control zijn over het informatievoorzieningslandschap: hoe houd je dit betaalbaar en beheersbaar?

*Status: nu nog ICTS document, CvB-bekrachtiging nodig*

*Aanspreekpunt: Directeur ICTS*

### **Inkoop**

Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid vormt het kader waarbinnen de publieke gelden doelmatig, doeltreffend en rechtmatig worden uitgegeven.<sup>3,4</sup> Het inkopen en aanbesteden van de diensten en middelen in de informatievoorziening is gebonden aan Europese en nationale wet- en regelgeving. De UvA moet zich tijdens de aanbesteding opstellen als een betrouwbare, professionele opdrachtgever, die bij het verlenen van opdrachten werkt volgens vaste regels en zonder willekeur of bevoordeling van partijen.

<sup>3</sup> Inkoop en Aanbestedingsbeleid, Versie 1.0, E.F.H. Zwiap, dd 05-05-2019: <https://medewerker.uva.nl/binaries/content/assets/medewerkersites/bestuursstaf-en-gde/fs/oase/inkoopvoorwaarden/inkoop--en-aanbestedingsbeleid-5-mei-2019.pdf> (dit beleid geldt zowel voor de UvA als de HvA).

<sup>4</sup> <https://medewerker.uva.nl/content-secured/az/inkopen-en-aanbesteden/inkopen-en-aanbesteden.html>

<sup>5</sup> Informatiebeveiligingsbeleid. Vastgesteld bij besluit nr. 2018-068316 van het College van Bestuur van 25 september 2018: [informatiebeveiligingsbeleid](#)

Uitgangspunten voor de UvA zijn:

- *Betrouwbaar*: De UvA en HvA hanteert integere, doelmatige en professionele inkoop- en aanbestedingsprocedures, in overeenstemming met wet- en regelgeving;
- *Objectief*: De UvA neemt besluiten op basis van vooraf vastgestelde criteria;
- *Niet-discriminerend*: De UvA geeft alle ondernemers gelijke kansen;
- *Transparant*: De UvA hanteert inzichtelijke procedures.

*Status: door CvB vastgesteld beleid*

*Aanspreekpunt: Directeur Facility Services*

### **Informatiebeveiliging**

Het informatiebeveiligingsbeleid van de UvA<sup>5</sup> heeft als doel: het waarborgen van de continuïteit van onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering, en het minimaliseren van de schade door het voorkomen van incidenten en het minimaliseren van eventuele gevolgen. Dit beleid schetst het kader en de uitgangspunten van de informatiebeveiliging.

De nadere uitwerking en operationalisering van het beleid vindt plaats in separate documenten zoals:

- *Principes voor informatiebeveiliging*<sup>6</sup>: Dit document beschrijft een aantal principes die een leidraad zijn om te komen tot een goede en passende informatiebeveiliging;
- *Autorisatiebeleid*<sup>7</sup>: Het autorisatiebeleid beschrijft de uitgangspunten en eisen op het gebied van identificatie, authenticatie en autorisatie

<sup>6</sup> Principes voor Informatiebeveiliging. Vastgesteld bij besluit nr. 2020-135165 van het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam op 12 maart 2021. <https://medewerker.uva.nl/binaries/content/assets/medewerkersites/uva-medewerkers/icts/ict-beveiliging/principes-voor-informatiebeveiliging-uva-v1.0-nl.pdf>.

<sup>7</sup> Autorisatiebeleid. Vastgesteld bij besluit nr. 2020-135165 van het College van Bestuur van 12 maart 2021.

<https://medewerker.uva.nl/binaries/content/assets/medewerkersites/uva-medewerkers/icts/ict-beveiliging/autorisatiebeleid-uva-v1.0-nl.pdf>



van gebruikers van de UvA. Het doel van autoriseren is het toekennen van de juiste rechten aan de juiste gebruiker;

- *Classificatierichtlijn*<sup>8</sup>: Doel van de classificatierichtlijn is het definiëren van een eenduidige manier van classificeren van informatie op de kwaliteitsaspecten Beschikbaarheid, Integriteit en Vertrouwelijkheid, om op basis daarvan het juiste beschermingsniveau te kunnen bepalen.

*Status: door CvB vastgesteld beleid.*

*Aanspreekpunt: Chief Information Security Officer (CISO)*

### **Privacy**

Het privacybeleid<sup>9</sup> beoogt de kwaliteit van de verwerking en de beveiliging van persoonsgegevens te borgen en daarmee te voldoen aan relevante wet- en regelgeving. De UvA spant zich maximaal in om compliant te zijn met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet AVG (UAVG). Algemeen uitgangspunt is dat persoonsgegevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving, op een transparante, behoorlijke en zorgvuldige wijze worden verwerkt. Hierbij dient steeds het belang van de UvA om persoonsgegevens te verwerken te worden afgewogen tegen de belangen van betrokkenen.

In het privacybeleid is vastgelegd:

- De uitgangspunten en werkwijze van een rechtmatige en zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens;
- De werkwijze bij incidenten met betrekking tot persoonsgegevens (bijvoorbeeld een ‘datalek’);

<sup>8</sup> Classificatierichtlijn Informatie en Informatiesystemen. Vastgesteld bij besluit nr. 2020-135165 van het College van Bestuur van 08-12-2020.

<https://medewerker.uva.nl/binaries/content/assets/medewerkersites/uva-medewerkers/icts/ict-beveiliging/classificatierichtlijn-informatie-en-informatiesystemen-uva-v1.0-nl.pdf>

<sup>9</sup> [Privacybeleid en beleid verwerking persoonsgegevens Universiteit van Amsterdam](#). Vastgesteld bij besluit nr. 2018-023698 van het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam op 17 december 2018.

- De werkwijze bij het uitoefenen van hun rechten door betrokkenen.<sup>10</sup>

Bij (onderzoeks)projecten, infrastructurele wijzigingen of de aanschaf van nieuwe systemen, wordt vanaf de start rekening gehouden met de inrichting van privacy en gegevensbescherming (‘Privacy by design’). Bij nieuwe systemen die een risico voor de privacy rechten en - vrijheden van betrokkenen opleveren, wordt er standaard een risicobeoordeling op informatiebeveiliging en privacy (IB&P), inclusief een Data Transfer Impact Assessment (DTIA) en, bij een hoog risico, een Data Privacy Impact Assessment (DPIA) uitgevoerd. Voor onderzoeksprojecten wordt een DPIA, inclusief een DTIA, uitgevoerd.

*Status: door CvB vastgesteld beleid*

*Aanspreekpunt: Functionaris Gegevensbescherming*

### **Archiefbeleid**

Het archiefbeleid<sup>11</sup> van de UvA heeft als doel: voldoen aan de archiefwetgeving<sup>12</sup>. De Archiefwet (1995) verplicht elke overheidsorganisatie om haar informatie duurzaam toegankelijk te maken en te houden, en te vernietigen wanneer de bewaartermijn is verlopen. De Archiefwet bevat de kaders waarbinnen deze verplichtingen ingevuld moeten worden, bijvoorbeeld:

- welke informatie gearchiveerd moet worden (alles wat voortkomt uit de taken van de overheid);
- wie daarvoor verantwoordelijk is (het bestuur dat ook verantwoordelijk is voor de taken);

<sup>10</sup> Zie: <https://student.uva.nl/content/az/privacy/wat-zijn-mijn-rechten/wat-zijn-mijn-rechten.html>

<sup>11</sup> [Documenten archiveren, registreren, digitaliseren - UvA-medewerkers - Universiteit van Amsterdam](#). Regeling Documentaire Informatievoorziening UvA, vastgesteld bij besluit nr. 2003cb0214 van het College van Bestuur op 11 december 2003.

<sup>12</sup> De Archiefwet (1995) geldt voor overheidsorganen en alle rechtspersonen die krachtens publiekrecht zijn ingesteld of publieke rechtspersonen met enig openbaar bevoegd gezag.

- hoelang informatie bewaard wordt (dat wordt per organisatie vastgelegd in een selectielijst<sup>13</sup>);
- wanneer overbrenging plaatsvindt (in principe binnen twintig jaar);
- wie de informatie mag inzien (na overbrenging iedereen, tenzij iemands belangen daarmee geschaad worden).

In aanvulling op de Archiefwet, zijn deze kaders nader uitgewerkt in het Archiefbesluit (1995) en de Archiefregeling (2013). Blijvend te bewaren documenten en bestanden moeten uiterlijk 20 jaar<sup>14</sup> na het ontstaan ervan worden overgebracht naar een openbare archiefdienst. Archief dat sinds 2016 is ontstaan, wordt alleen in digitale vorm geaccepteerd. In de Regeling Documentaire Informatievoorziening UvA<sup>15</sup> worden de kaders van de Archiefwetgeving nader uitgewerkt voor de UvA, om de belangen voor bedrijfsvoering, verantwoording en bewijsvoering naar derden, en het historisch/cultureel erfgoed te borgen.

*Status: door CvB vastgesteld beleid.*

*Aanspreekpunt: Hoofd Documentaire Informatievoorziening*

### **Cloud-beleid**

Bij cloud computing worden hardware, software en gegevens beschikbaar gesteld via het internet. De afnemer van clouddiensten weet vaak niet meer op welke computers en waar zich de diensten (fysiek) bevinden die hij of zij afneemt. De afnemer is geen eigenaar meer van de hard- en of software, maar krijgt een dienst geleverd. Het cloud-beleid beschrijft de wijze waarop de UvA de risico's van cloud-computing mitigeert. Het Cloud beleid van de UvA is in voorbereiding. ICTS heeft een cloud-richtlijn<sup>16</sup> opgesteld om te borgen dat cloud technologie wordt ingezet binnen de toegestane ICTS-kaders en relevante wet- en regelgeving.

<sup>13</sup> Voor de UvA is dit vanaf 1 januari 2020 de Selectielijst Universiteiten en Universitair Medische Centra.

[Selectielijst Universiteiten en Universitair Medische Centra 2020 | Nationaal Archief.](#)

<sup>14</sup> In de nieuwe (concept) Archiefwet (2023) is de termijn verkort naar 10 jaar.

<sup>15</sup> Naar verwachting zal in 2022 de Regeling DIV UvA vervangen worden door de Regeling Recordbeheer 2022 incl. Toelichting en Uitvoeringskader die vooral gericht zullen zijn op digitale records.

Generieke principes in richtlijnen van ICTS zijn:

- Het beleid van ICTS is cloud-first;
- Cloud-omgevingen en cloud-leveranciers voldoen aan de EU wet- en regelgeving;
- Cloud-omgevingen en cloud-leveranciers voldoen aan het informatiebeveiligingsbeleid en privacybeleid van de UvA;
- Voor iedere IT-implementatie in de cloud is een UvA eigenaar aangewezen;
- PaaS en IaaS<sup>17</sup> wordt via SURFCumulus afgenomen en er worden minimaal twee cloudplatforms aangeboden (Azure en AWS)<sup>18</sup>;
- Voor elke IT-implementatie in de cloud is een exit-strategie opgesteld.

*Status: UvA: in voorbereiding; ICTS: vastgesteld door MT ICTS*

*Aanspreekpunt: UvA: hoofd IM; ICTS: directeur ICTS*

### **Datastrategie en afgeleide principes**

Met de toenemende digitalisering komen er steeds meer data beschikbaar. Deze data zijn van grote waarde voor organisaties. Dit vraagt om een integraal en gedragen beleid over de toegang tot – en het gebruik van – data. Dit beleid dient een kader en leidraad te vormen voor data-analyse en data-science gerelateerde activiteiten in de bedrijfsvoering van de UvA. Het beleid omvat een aantal basisprincipes/standaarden en afgeleide principes over onderwerpen zoals toegang tot data, datakwaliteit, data-governance en data-ethiek.

*Status: in voorbereiding.*

*Aanspreekpunt: nader te bepalen*

<sup>16</sup> Cloud Richtlijn ICTS d.d. 28-02-2022. Status: definitief. Opstellers: Cloud Team. Het cloudbeleid ICTS geldt voor UvA en HvA.

<sup>17</sup> PaaS = Platform as a Service (PaaS) is een volledige ontwikkel- en implementatieomgeving in de cloud.

IaaS = Infrastructure as a service (IaaS) is een type cloud-computingservice dat op aanvraag essentiële computing-, opslag- en netwerkresources biedt.

<sup>18</sup> AWS = Amazon Web Services.

### 3 Toepassen, naleven en up-to-date houden

#### **Toepassen en naleven**

De UvA-principes en kaders voor de digitale agenda zijn bedoeld als hulp bij het nemen van besluiten of bij het starten van initiatieven. Principes geven richting aan wat we doen en waarom we dingen doen. Ze zeggen iets over waar de UvA voor staat als het gaat over digitalisering. Principes geven de mindset aan; kaders geven aan binnen welke bandbreedte we kunnen opereren. Als kaders als knellend worden ervaren en

niet kunnen worden toegepast, wordt dit overlegd met het aanspreekpunt voor dat kader. Die geeft dan aan of al dan niet van het kader kan worden afgeweken. Hier geldt: pas toe of leg uit.

#### **De kaders up-to-date houden**

De aanspreekpunten voor de kaders zorgen ervoor dat de UvA-kaders steeds up-to-date blijven en dat belangrijke wijzigingen UvA-breed gecommuniceerd worden en beschikbaar komen op het UvAweb.